

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

21342

Aşağıdaki sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.12.2024

Perihan KOCA

Mersin Milletvekili

24 Aralık 2024 günü Balıkesir'in Karesi ilçesinde bulunan mühimmat, sivil patlayıcı, av ve spor fişeği üretilen ZSR Patlayıcı Sanayi adlı fabrikanın kapsül üretimi yapılan bölümünde henüz bilinmeyen bir nedenle patlama meydana gelmiş, patlama ve çökme nedeniyle 11 işçi yaşamını yitirmiştir.

Zirve Holding ve Senta Madencilik Sanayi ortaklığında ZSR Patlayıcı Sanayi adıyla faaliyet sürdüren işletmede 10'un üzerinde bölümden oluştuğu ve bünyesinde 608 işçinin çalıştığı ifade edilmiştir. İşletmenin 15 Temmuz 2016'ya kadar Yavaşçalar adı altında faaliyet yürüttüğü, 15 Temmuz'dan sonra önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredildiği, ardından Kalyon Holding'e geçtiği, Nisan 2024'te Rekabet Kurulu'nun kararıyla, ZSR'nin belli orandaki hissesinin de Ukrayna'ya yoğun mühimmat sattığı bilinen Slovakya'da kurulmuş bir savunma sanayi şirketi olan Topalipo A.Ş.'ye devredildiği basındaki haberlerde yer almıştır.

Yine patlama sonrası basında yer alan bilgilere göre 2019 Şubat'ında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı teşviklerinden yararlanan şirkete, **8 milyon 862 bin**, Mayıs 2019'da **1 milyon 305 bin**, 2020 yılında ise **118 milyon 800 bin TL** değerinde kaynak aktarılmış, Balıkesir'deki üretim tesisi, 2022 yılında "proje bazlı devlet yardımı" verilecek projeler arasına alınmıştır.

Öte yandan patlamanın yaşandığı fabrikada ZSR'nin üretim yapabilmesi için alması gereken belgelerin eksik olduğu görülmektedir. Evrensel Gazetesi'nin haberine göre 11 işçinin ölümüne neden olan ZSR web sitesinde patlayıcı imalatıyla ilgili aldığı izin ve kalite belgelerini "Belgelerimiz" başlıklı bölümde yayınlanmış ancak bu bölümde madenler için patlayıcı imalat izni belgesi ve yeraltı emülsiyon belgeleri yer alırken; patlayıcı üretimi yapan şirketlerin alması zorunlu olan Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik gereği hazırlaması gereken belge yer almamıştır.

Şirket ile ilgili bir diğer konu şirkete şubat ayında Balıkesir valiliğince gerçekleştirilen ziyaretin sonrasıyla ilgilidir. Şubat ayında Balıkesir Valisi İsmail Ustaoglu'nun işletmeyi detaylı olarak incelediği, yürütülen çalışmaları yakından takip ettiği ve ziyaret sonrasında işletmenin başarıları ve gelecek planları hakkında olumlu izlenimler edindiğini belirtmiştir.

Bu bağlamda;

1. Adı geçen işletmenin iş güvenliği denetimleri bakanlığınızca düzenli bir şekilde yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu denetimler sonucunda herhangi bir eksiklik görülmüş müdür?
2. Denetimler yapılmışsa söz konusu firmaya, tespit edilen aksaklıklardan dolayı herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır? Yapılmışsa ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?
3. Zirve Holding ve Senta Madencilik Sanayi ortaklığında ZSR Patlayıcı Sanayi adıyla faaliyet sürdüren işletmenin alması zorunlu olan Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik gereği hazırlaması gereken belge eksik midir? Bu belgenin eksikliği ile ilgili bakanlığınızın herhangi bir denetlemesi ve yaptırımı olmuş mudur?
4. Balıkesir Valisi İsmail Ustaoglu'nun işletmeyi detaylı olarak incelemesinin ardından hangi kriterler çerçevesinde olumlu izlenimler edinmiştir?